

เทศน์เช้า วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๔๗

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดสันติธรรมาราม ต.คลองตากต อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เวลารถส่งนักเรียน เวลาส่งเด็กไปโรงเรียน เขาบอกว่าระวังนะมันจะเกิดอุบัติเหตุ นายคนน้อยจะประสบอุบัติเหตุ เห็นไหม เราฝากไว้กับเด็กนะ ประเทศชาตินี้เราฝากไว้กับเด็ก ฝากไว้กับการศึกษา เพื่อให้เด็กมันมีที่ยืนในโลกนะ เรามองกันขนาดนั้น นี่ก็เหมือนกัน ธรรมทายาทนะ สังคมจะมีความสุขได้ มันต้องมีธรรม

ในการก่อสร้าง อิฐ หิน ดิน ทราย เวลาเอามาก่อสร้างมันต้องใช้น้ำสमान น้ำนี้สमानแล้วผสมขึ้นมาเป็น อิฐ หิน ทราย ปูน จะก่อสร้างขึ้นมาเป็นบ้านเป็นเรือน สิ่งทีก่อสร้างขึ้นมาเป็นบ้านเป็นเรือนขึ้นมา เพราะส่วนผสมของมัน แล้วน้ำมันก็ระเหิดไปมันก็แห้งไป แต่ส่วนผสมนั้นมันก็เป็นคึกกรามบ้านช่องขึ้นมาให้เราอาศัยใช้ใหม่

ศาสนธรรมคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นี้ น้ำ น้ำนะ น้ำดับไฟนะ น้ำอมฤตธรรม ให้คนมีความสุข คนมีความสุขความร่มเย็น เขาก่อสร้างบ้านเรือนกัน เขาต้องใช้อิฐ ใช้หิน ใช้ทราย ใช้ปูนขึ้นมาเพื่อก่อสร้างเป็นบ้านเรือนกัน คนเราจะมีสุขขึ้นมาต้องมีน้ำใจ น้ำใจนี้เกิดขึ้นมาจากอะไร เกิดขึ้นมานะ ถ้ามีบุญกุศล คนนี้เกิดมานี้นิสัยดี ลูกเราสังเกตได้ไหม บางคนลูกเรานี้นิสัยดีมาก คนนี้มีการสร้างบุญกุศลมา มาสว่าง ในธรรมะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก มาสว่าง ไปสว่าง มาสว่าง ไปมืด มามืด ไปสว่าง มามืด ไปมืด

เด็กบางคนคือมากไม่ยอมฟังพ่อแม่ นี่กรรมมันบาลานซ์กันมา เพราะมันต้องมีกรรมกันมานะ นี้อยู่ในกฎแห่งกรรม เราอ่านหนังสือกฎแห่งกรรม มีพี่น้องอยู่ ๒ คน พี่สาวกับน้องสาวมีลูกมาคนหนึ่ง ลูกออกมาทำลายครอบครัวนั้นนะ ผลาญจนหมดเลย จนแม่ตรอมใจตายไป พ่อแม่ตรอมใจตายไป ไปเข้าฝันพี่สาวหรือน้องสาวเขาอีกบอกว่า ให้เอาเงินอีก ๕๐ สตางค์ไปให้ลูกเขาที่

เพราะยังเป็นหนี้ลูกเขาอยู่อีก ถ้าไม่ใช้มันอีก ๕๐ สตางค์ มันจะไปเกิดชาติใหม่แล้วมันก็จะไปทำลายกันอีก เห็นไหม นี่สายบุญสายกรรมมันมีสภาวะแบบนี้

เวลาเกิดมาคนมีบุญกุศลมันก็มีความสุขของเขา นี่บุญกุศล แต่ว่าศาสนธรรมคำสั่งสอน มาดีหรือมาชั่วก็แล้วแต่ การเกิดนี้ไม่ใช่ว่าสิ่งที่ว่าคนเกิด มันดีเพราะการเกิด คนเราเกิดมาแล้ว กรรมมันแก้ไขได้ทั้งหมด สิ่งที่แก้ไขได้ใช้ใหม่ แก้ไขเพราะเราต้องเชื่อในธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ถ้าเรามีความเชื่อในธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

นี่นายคนน้อย เราสร้างเด็กขึ้นมาให้เป็นนายก เราฝากประเทศชาติไว้กับเด็กน้อย เด็กๆ ที่จะโตเป็นผู้ใหญ่ขึ้นมา นี่ก็เหมือนกัน ธรรมทายาท ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ ผู้ที่ออกบวช ออกบวชแล้ว จรรโลงศาสนา ปกป้องศาสนาไว้ เวลาลูกออกบวชพ่อแม่ถึงได้บุญ ๑๖ กัป...๑๖ กัป เพราะอะไร เพราะตั้งแต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพานไป พระสงฆ์เราไม่เคยขาดนะ ลังกาวงศ์ สยามวงศ์ เวลาทางยุโรปเขาเข้ามายึดครอง เขาต้องทำลายทางนี้หมด เราก็ต้องเอาสิ่งนี้ ยกย่องสิ่งนี้ ไปบวชกัน ไปจรรโลงศาสนาไว้ไง นี่สงฆ์ไม่เคยขาด

คนเราเกิดมาแล้วต้องตาย เกิดมา ๑๐๐ ปีก็ต้องตายไป แต่ศาสนธรรมคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามีพระสงฆ์นี้รักษาไว้ พระสงฆ์นี้รักษาไว้ด้วยปริยัติธรรม ปริยัติธรรม สมัยพุทธกาลนั้น สมัยที่ว่าจดจำกันมาด้วยความจำ แล้วก็จารึกมา เป็นอักษรมา เป็นพระไตรปิฎกมา สะสมสิ่งนี้มา สงวนสิ่งนี้รักษาไว้ให้คนมาศึกษาเล่าเรียน

เวลาลูกมาบวช ตั้งแต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพานไปจนปานนี้ละ ๒,๕๐๐ ปี ศาสนาอายุยืนยาวมาขนาดนี้ คนเราอายุอย่างมาก ๑๐๐ หรือ ๑๐๐ เศษๆ เท่านั้นก็ต้องตายไปแล้วเราเอาลูกมาค้าศาสนาอย่างนี้ นี่พ่อแม่ได้บุญ ๑๖ กัปตรงไหน? ตรงที่ว่าเอาเลือดเนื้อเชื้อไข ไไขของมารดา เลือดเนื้อเชื้อไขของมารดา เลือดเนื้อเชื้อไขของพ่อเข้าไปค้าศาสนา จะ ๓ เดือน ๔ เดือน จะ ๗ วัน จะตลอดชีวิตก็แล้วแต่ สิ่งนี้คือการจรรโลงศาสนาไว้

จรรโลงศาสนาไว้เพื่ออะไรล่ะ? เพื่อให้คนมาศึกษา เพื่อให้คนมีโอกาส

ถ้าเรามีแหล่งน้ำ คนเดินทางอยู่กระหายเหลือเกิน มีแหล่งน้ำ ไปเจอแหล่งน้ำ ได้ดื่มกิน แหล่งน้ำนั้น คนนั้นจะมีความสุขขึ้นมา เขาจะคิดถึงคุณของใครล่ะ นี่ก็เหมือนกัน ในศาสนธรรมคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ปริยัติธรรมมีอยู่ แต่ผู้ที่มาศึกษาแล้วปฏิบัติขึ้นมา ต้องปฏิบัติขึ้นมา ถ้าไม่ปฏิบัติขึ้นมา พิมพ์เขียวเวลาเราก่อสร้างบ้านเรือนขึ้นมา เราขอพิมพ์เขียว

ขึ้นมา เสร็จแล้วอ่านพิมพ์เขียวออก เราต้องไปหาวัสดุก่อสร้างต่างๆ ขึ้นมา เพื่อจะจรจรโลงขึ้นมา ให้เป็นสิ่งที่เราจะสร้างนั้นขึ้นมา นี่ก็เหมือนกัน การประพฤติปฏิบัติ มัคคา มรรคที่เป็นเครื่องดำเนิน มรรคขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามันอยู่ที่ไหน อยู่ที่ไหน

ความเพียรชอบ งานชอบ เลี้ยงชีวิตชอบ เราก็อีกกันไปแล้วเราก็อีกความกันไปแล้วเราประกอบสัมมาอาชีพะ เราเลี้ยงชีพชอบแล้ว เลี้ยงชีพชอบนี้มันเป็น สัตว์มันก็เลี้ยงชีพชอบนะ วัวควายมันกินเต็มแต่หญ้า มันไม่ได้ทำอะไรใครเลย มันเลี้ยงชีพชอบไหม? มันก็เลี้ยงชีพชอบ แต่เลี้ยงชีพชอบในสถานะของเขา คือสถานะของสัตว์ที่มันต้องกินอาหารไปสถานะของมัน

แต่ของเราก็อีกเหมือนกัน ถ้าเราศึกษาของเราขึ้นมา เราทำของเราขึ้นมา เราเลี้ยงชีพชอบขึ้นมา มันก็เลี้ยงชีพชอบ เลี้ยงชีพชอบในภาษาโลกของเขา โลกมันเป็นสภาวะแบบนี้ เราทำเรื่องของโลกขึ้นมา โลกมันเป็นไป

แต่ถ้าเราจะปฏิบัติธรรมขึ้นมา เลี้ยงชีพชอบมันต้องเลี้ยงหัวใจชอบ ถ้าหัวใจชอบนี้ย้อนกลับขึ้นมาในหัวใจของเรา ถ้ามีความดำริชอบ ความคิดชอบ ทำไมเราจะออกประพฤติปฏิบัติ คุณี คุณอย่างโลกเขาแบ่งเป็น ๒ ฝ่าย คนที่ไปวัด คนที่ปฏิบัติเหมือนกับคนที่สิ้นไร้ไม้ตอก คนที่อยู่ทางโลก คนที่ประกอบสัมมาอาชีพะ สร้างบ้านเรือนขึ้นมา สร้างความเป็นไปของโลก คนนี้เป็นคนที่มีความเจริญรุ่งเรือง แต่เจริญรุ่งเรืองขนาดไหนเขาก็ตายไป นั่นความเห็นของโลกมันเป็นอย่างนั้น

แต่ความเห็นของธรรม ถ้าความเห็นของธรรม นี้ออกประพฤติปฏิบัติเพื่ออะไร? เพื่อจะเอาชนะตนเองให้ได้ เพื่อเอาใจของใจไว้ให้ได้

เวลาคนจะตายขึ้นมาทุกคนต้องทุกข์ใจ ทุกคนต้องเศร้าใจ ทุกคนต้องพิไรรำพันไขใหม่ เราต้องปลดพราวจากสิ่งนี้ ชีวิตนี้คือการสิ้นสุด การตายเป็นที่สิ้นสุด ชีวิตนี้ต้องตายแน่นอน แต่เวลาตายแล้วก็มีทุกข์ตลอดไป แต่ตรงนี้คนไม่เห็น

แต่ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เกิดชาติสุดท้ายแล้วจะไม่ตายอีกเลย เกิดมานี้ เกิดนะ เกิดชาติสุดท้าย ตายไปแล้วจะไม่เกิดอีก แต่เราต้องตายอีก ตายอีก เกิดอีก ตายอีก เกิดอีก แต่เราก็อีกไม่เชื่อ เราตาบอด เราก็อีกไม่เชื่อไขใหม่ แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตาดีนะ ตาดีวางธรรมไว้ เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าย้อนกลับไปเป็นพระเวสสันดร ย้อนไป

เคยเป็นพระเวสสันดร เคยเป็นทูกๆ อย่างขึ้นมา เคยเป็น เคยเป็น แต่ไม่ได้เป็น ไม่ได้เป็นเพราะอะไร

เพราะปัจจุบันนี้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่เคยเป็น จิตนี้เคยเป็นพระเวสสันดรมาแล้วตายจากพระเวสสันดรมาเกิดเป็นเจ้าชายสิทธัตถะไง เกิดเป็นเจ้าชายสิทธัตถะแล้วมาประพฤติปฏิบัติจนถึงที่สุด เห็นสาวไป บุปผะนิวาสนาสุตติญาณ ย้อนอดีตไป สิ่งนี้มันย้อนอดีตไปตลอด สิ่งนี้มันไม่มีที่สิ้นสุด แล้วถ้าจุตูปปาตญาณก็ต้องเกิดต้องตายตลอด

เราเชื่อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าใหม่ ถ้าเราเชื่อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า บอกไว้แบบนี้ ในวิชา ๓ อดีตก็ส่วนหนึ่ง อนาคตก็ส่วนหนึ่ง ปัจจุบันก็ส่วนหนึ่ง เราแก้ไขปัจจุบัน นี่ถ้าเราเชื่อเราประพฤติปฏิบัติ เรายกย่องสิ่งนี้ไว้ แล้วผู้ที่ประพฤติปฏิบัติเหมือนได้กินแหล่งน้ำ เหมือนคนหิวกระหายแล้วเจอแหล่งน้ำนั้น ถ้าเจอแหล่งน้ำนั้น เวลาเราทุกข์ยากขึ้นมา เราทุกข์ยาก เรารบแต่ทุกข์ ทุกข์ ทุกข์ แต่เราก็หาทางออกกันไม่ได้ใช่ไหม แต่ถ้าเราพยายามย้อนกลับมา คุณนี้ ทำไมศาสนธรรมคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า ความสุข ความสุขอื่นใดเท่ากับความสงบไม่มี สุขใดก็แล้วแต่ในโลกนี้เท่ากับความสงบของใจนี้ไม่มี

เราก็หากัน ความสุข หากัน คั่นคว่าหากันนะ ความสนุกเพลิดเพลินทางไหน โลกเขาจะไปท่องเที่ยวในอวกาศ เดี่ยวนี้เขาท่องเที่ยวพระจันทร์ เขาจะไปทั่ว จะหากความสุขกัน หาประสบการณ์หนึ่งในชีวิต แต่ความสุขอย่างนั้นมันก็ต้องลงทุนลงแรง แล้วคนเรามีโอกาสไม่มีโอกาส มันอยู่ที่ว่าเงินของเขามีหรือไม่มี

แต่ความสุขในหัวใจนี้เสมอภาค ความเสมอภาคเพราะคนเกิดมา จิตปฏิสนธิมันพาทเกิดมา

จากมนุษย์ ทุกคนมีหัวใจ ทุกคนมีภพชะตา ทุกคนมีสิ่งที่แสวงหาทั้งหมด แล้วทุกคนย้อนกลับมาตรงนี้ได้ แต่มันไม่ย้อนเพราะกิเลสมันขับไสพุ่งออกไป กิเลสมันขับไสนะ กิเลสมันขับดันออกไปข้างนอกหมด มันไม่ย้อนกลับมาข้างในเลย มันจะไม่ย้อนกลับเข้ามาเพราะมันเป็นธรรมชาติของมัน พลังงานทุกอย่างมันต้องย้อนออก

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงวางธรรมไว้ทวนกระแส ทวนกระแสเข้ามา เอาใจของเราทวนกระแสเข้ามา ยับยั้งมันได้ ถ้ายับยั้ง นี่เลี้ยงชีพชอบ ถ้าเลี้ยงชีพผิด มันกินแต่ความคิดอันที่ว่าเป็นความทุกข์ความยากของมัน ความคิดอันนี้จะทุกข์ยากมาก แล้วอะไรที่บาดหมางใจมันจะ

คิดบ่อยมาก นี่เลี้ยงชีพผิดแล้วก็เจ็บปวด แล้วก็เจ็บปวดแสบร้อนในหัวใจ อยู่ในบ้านก็เจ็บปวด แสบร้อน อยู่บนกองเงินกองทองก็เจ็บปวดแสบร้อนอยู่บนบ้านนะ

แต่ถ้าคนมีความสุข อยู่ในบ้านก็มีความสุขในบ้าน อยู่บนกองเงินกองทองก็มีความสุขใน กองเงินกองทองนั้น เพราะกองเงินกองทองนั้นมันไม่ใช่ตัวสุขตัวทุกข์ ตัวหัวใจต่างหาก เป็นตัว สุขตัวทุกข์ต่างหาก แล้วตัวสุขตัวทุกข์แล้วย้อนกลับมา สิ่งที่จะแก้ไขได้คือธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

นายคนน้อยนี้เขาบริหารประเทศชาตินะ แต่ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติธรรม เห็นใหม่ ธรรม ธรรม ทายาท ถ้าธรรมสร้างธรรมทายาทขึ้นมาได้ ธรรมทายาทเหมือนหมอลอย ถ้าหมอลคนหนึ่ง หมอที่เป็นผู้ชำนาญการแขนงใดแขนงหนึ่ง เขาจะรักษาคนไข้ได้มหาศาลเลย คนไข้ที่จะเป็นโรคนั้นนั้นมาต้องหาหมอที่ชำนาญถึงจะรักษาได้

นี่ก็เหมือนกัน ธรรมทายาทรักษาใจของตัวเองเป็นปกติ ปกตินะ จิตใจของเราไม่ปกติ เพราะมันติดคั่น มันพยายามแสวงหาของมัน มันไม่เคยปกติเลย คนจะสงบเสงี่ยมขนาดไหนก็แล้วแต่ คนจะกระเดื่องกระด้างขนาดไหนก็แล้วแต่ แต่หัวใจมันคั่นรนอยู่ในทุกคน นี่ความสงบเสงี่ยมของร่างกายอย่างหนึ่ง แต่ความสงบเสงี่ยม ความปกติของใจอย่างหนึ่ง เราถึงต้องเชื่อธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เชื่อเรื่องทุกข์ ทุกข์นี้เกิดขึ้น ทุกข์นี้ตั้งอยู่ ทุกข์นี้ดับไป ทุกข์นี้เกิดขึ้น ทุกข์นี้ต้องแก้ไขได้ ทุกข์นี้แก้ไขได้ มันก็จะพอใจในการประพฤติปฏิบัติ ประพฤติปฏิบัติที่ไหนล่ะ? ก็ต้องลงมาที่ศาสนาธรรม ถ้าประพฤติปฏิบัติไม่ลงที่ศาสนาธรรม

“สุภททะ เธออย่าถามให้มากไปเลย ศาสนาไหนไม่มีมรรค ศาสนานั้นไม่มีผล”

การประพฤติปฏิบัติของเขา ของลัทธิต่างๆ กำหนดความสงบเฉยๆ เข้านานี้มันสงบได้ การกำหนด เห็นใหม่ ฤทธิชีไพรก่อนองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ประพฤติปฏิบัติอยู่ เขาก็ปฏิญาณตนว่าเป็นพระอรหันต์เหมือนกัน ในการประพฤติปฏิบัติในปัจจุบันนี้ พวกโยคีในอินเดีย ไปสอนในอเมริกา ไปสอนในยุโรป ก็สอนเรื่องสมณะ เรื่องสงบนี้แหละ สิ่งที่สงบ เห็นใหม่

“มรรค” มรรคมีอยู่ในศาสนาพุทธของเรา ศาสนาพุทธของเราจะสอนถึงความคำริชอบ ความเพียรชอบ งานชอบ สมาธิชอบ ถ้าสมาธิชอบคือความสงบอันนั้น มันต้องชอบ มันถึงเป็นสัมมาสมาธิ ถ้าสมาธิไม่ชอบ มันเป็นมิจจาสมาธิ ถ้าเป็นมิจจาสมาธิมันก็ใช้สมาธิทำอย่างอื่น เช่น เขาจะปลิ้นกัน เขาจะทำลายกัน เขาจะวางแผนกัน ยึดอำนาจกัน เขาใช้ความคิดใหม่ เขาต้องใช้สติ

ใหม่ เขาต้องใช้สมาธิใหม่? เขาใช้ทั้งนั้น แต่เป็นมิจจาสมาธิ เพราะทำแต่ความเดือดร้อนให้กับสังคมโลก

แต่ถ้าเราเป็นสัมมาสมาธิ ย้อนกลับขึ้นมาจากภายใน ย้อนกลับเข้ามานะ ถ้าเป็นสัมมาสมาธิ มันจะย้อนกลับได้ อย่างที่ว่าพลังงานส่งออก มันเป็นสิ่งธรรมชาติ แล้วธรรมชาติทุกอย่าง พลังงานทุกอย่างมันต้องคายตัวออกไป ความร้อนต้องคายตัวออกแน่นอน แต่ทวนกระแสเข้าไป เวลาทวนกระแสเข้าไป ทำไมมันทวนกระแสกลับไปได้ล่ะ

สิ่งที่ทวนกระแส องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงย้อนกลับมาปัญญาอันนี้ ปัญญาอันนี้เกิดขึ้นมาจากภาคปฏิบัติ ถ้าภาคปฏิบัติ...ภาคปริยัติเป็นไปไม่ได้ สิ่งที่เป็นไปไม่ได้เพราะถือปฎิบัติที่จดจำมา มันเป็นเรื่องที่จดจำมา มันเป็นสมบัติขี้มหนึ่ง กิเลสมันจับคั่นออก พลังงานนี้มันส่งออกอีกหนึ่ง ถ้าพลังงานที่ส่งออกแล้วมันจะย้อนกลับเข้าไปทำลายกิเลสได้ไหม? เป็นไปไม่ได้ เป็นไปไม่ได้เพราะพลังงานอันนี้ พลังงานของความคิด พลังงานของขั้น

แต่ถ้าทำสัมมาสมาธิขึ้นมาก่อน นี้ได้ สัมมาสมาธิก่อน ต้องทำสัมมาสมาธิขึ้นมาให้พลังงานตัวนี้มันเป็นพลังงานเย็น พลังงานเย็นคือพลังงานที่เป็นสัมมาสมาธิที่มันย้อนกลับได้

ถ้าพลังงานมันร้อน มันย้อนกลับไม่ได้ ถึงเป็นมิจจาสมาธิ ถ้าเป็นมิจจาสมาธิ มันจะออกไปข้างนอก มันจะรับรู้สิ่งต่างๆ ข้างนอก ยึดไปข้างนอก นี้มีสมาธิเหมือนกันแต่เป็นมิจจาสมาธิเป็นการทำลาย เวลาเขาทำคุณไสยกันเขาก็ต้องใช้สมาธิเหมือนกัน เขาทำลายครอบครัวต่างๆ เขาทำลายสิ่งต่างๆ ให้คนมีแต่ความทุกข์ไป นี้ถ้าเป็นมิจจาสมาธิมันจะเป็นสภาวะแบบนี้

มันถึงต้องมีศีล สมาธิ ปัญญา ศีลคือความปกติของใจ ศีลคือการไม่เบียดกัน เห็นไหม ถ้าความคิดเบียดเบียนเขา ความคิดทำลายเขา ความคิดทำคุณไสย นี่มันเป็นมิจจาสมาธิทั้งนั้น มันเป็นอกุศลทั้งนั้น มันเป็นการผิดศีลทั้งนั้น สิ่งผิดศีล สมาธิมันก็เลยผิดไป

แต่ถ้าเป็นสัมมาสมาธิขึ้นมา มันย้อนกลับขึ้นมา มันตั้งของมันขึ้นมาได้ มันร่มเย็นเป็นสุขของมันขึ้นมา แล้วต้องมีครูบาอาจารย์คอยเคาะให้ย้อนกลับวิปัสสนาเข้ามา เห็นไหม ภวานามย ปัญญาเกิดอย่างนี้ นี่เกิดในภาคปฏิบัติเท่านั้น ถ้าไม่เกิดในภาคปฏิบัติเท่านั้น สุภัทธะเขาก็เป็นนักปราชญ์นะ เขาว่าเขานักปราชญ์ เขามีความรู้มาก เขาไม่เชื่อใครเลย เขาเป็นคนที่ถือเนื้อถือตัวมาก

“แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะปรินิพพานคืนนี้แล้ว ถ้าเราไม่ถามจะเสียคายโอกาส” นี่จะเข้าไปถามองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เห็นไหม เขามีความยึดมั่น เขามีความรู้ของเขามาก เขาถือว่าเขื่อนักปราชญ์ แต่เขาก็ไม่สามารถชำระกิเลสของเขาได้ เขายังมีความลังเลสงสัยอีกต่างหาก เพราะเอาความคิดมาถมหัวใจเขา นี่ความรู้ท่วมหัว เอาตัวไม่รอด เอาตัวไม่รอด ถึงไปถามองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า “ศาสนาไหนไม่มีมรรค ศาสนานั้นไม่มีผล ไม่มีรอยเท้าบนอากาศ”

มรรคคืออะไรล่ะ? คือความเห็นชอบ ปัญญาเกิดจากภายใน ปัญญาเกิดจากการทวนกระแสเข้าไป นี่คืนนั้นสุภททะถึงยอม แล้วให้พระอนนทभवขึ้นมา สูดท้ายแล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะไปปรินิพพานนะ คนเรากำลังนอนอยู่ กำลังจะตายอยู่ ยังสามารถสร้างสาวกะธรรมทายาทขึ้นมาได้อีก ๑ องค์ สุภททะเป็นพระอรหันต์องค์สุดท้ายขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่ให้ออกประพฤติปฏิบัติ ออกบวช ออกประพฤติปฏิบัติคืนนั้นจนสำเร็จเป็นพระอรหันต์ขึ้นมา นี่ธรรมทายาทอย่างนี้

ผู้เป็นหมอ หมอเขาก็รักษาโรคของใจ โรคของใจเวลาประพฤติปฏิบัติ ไม่มีใครเข้าใจเรื่องของใจหรือ เรื่องของใจเป็นอาการของใจ อาการจากภายใน เกิดอย่างนี้ คับอย่างนี้ เกิดจากใจดวงนี้ ความทุกข์เหมือนกัน จะคนก็ล้านๆ คนก็เหมือนกัน ถ้าพูดถึงความทุกข์ใจนี้เหมือนกัน เหมือนกันโดยความทุกข์ใจนั้น แล้วใจดวงหนึ่ง เหมือนองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกในโลกนี้เขาถือคู้ไฟคนละคู้ คือความคิด คือค้นหาความทะยานอยาก คือความต้องการ คือความอยากใหญ่อยากโต คือการเบียดเบียนกัน คือการทำลายกันทั้งนั้น แล้วถือคู้ไฟไปคนละคู้ แล้วก็บ่นว่าร้อน ร้อน ร้อน ร้อนเหลือเกิน ร้อนเหลือเกิน แต่ทั้งคู้ไฟนั้นไม่เป็น

ในกาลครั้งหนึ่ง มีบุรุษมหัศจรรย์คนหนึ่ง คือองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ทั้งคู้ไฟนั้นแล้ว คือทั้งคู้ไฟความร้อนอันนั้นแล้ว แล้วบอกให้เราสาวกะสาวกผู้ประพฤติปฏิบัตินี้ทั้งคู้ไฟ ทั้งคู้ไฟ ทั้งค้นหาความทะยานอยาก ทั้งอันนี้ให้ได้ แล้วมันจะทั้งอย่างไรล่ะ? มันจะทั้งได้ด้วยการย้อนกลับเข้าไปในวิปัสสนาญาณของเรา เกิดมรรคภายในอันนี้ไง แล้วทำลายคู้ไฟนี้ ทั้งคู้ไฟนี้ออกไป แล้วจะเกิดความร่มเย็น เป็นธรรมทายาท

นี่การบวช ถ้าประพฤติปฏิบัติเป็นธรรมทายาทอย่างนี้ พ่อแม่ถึงได้บุญกุศล บุญกุศลเพราะ ศาสนานี้เราสืบต่ออายุศาสนา ๒,๕๐๐ กว่าปีมาแล้ว พระสงฆ์ไม่เคยขาดเลย มีสงฆ์สาวกนี่เป็นผู้ จรรโลงศาสนา มา แล้วเราเอาลูกมาบวชในศาสนา ตามธรรมวินัยในพระไตรปิฎก พ่อแม่เอาลูก บวชได้บุญ ๑๖ กัป ๑๖ กัปเพราะจรรโลงศาสนา

เทวดาฟ้าดินต่างๆ เทวดา อินทร์ พรหม ยังต้องมาฟังธรรมกับองค์สมเด็จพระสัมมาสัม พุทธเจ้า เทวดาในประวัติหลวงปู่มั่นยังมาฟังเทศน์หลวงปู่มั่น มาฟังเทศน์หลวงปู่ชอบ ทำไม เทวดาต้องมาฟังเทศน์มนุษย์ล่ะ มนุษย์ปุถุชนนี้แหละ มนุษย์เรานี้แหละ แต่สามารถสอนเทวดาได้ สอนเรื่องอริยสัจกับเทวดาได้

แต่ถ้าปุถุชนมันก็เป็นเรื่องของปุถุชนนะ แต่นี่มนุษย์เหมือนกันแต่ใจสะอาด ทิ้งคุ่นไฟนั้น แล้ว ธรรมทายาทเกิดขึ้นมาจากใจดวงนี้ เห็นไหม นี่นายกน้อย หวังพึ่งนายกน้อย ธรรมก็ เหมือนกัน หวังพึ่งที่ว่าผู้ที่ประพฤติปฏิบัติธรรม สมควรแก่ธรรม เอวัง